

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BIH
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF B&H
TUZLA CANTON
MINISTRY OF VETERANS AFFAIRS

Ul. Maršala Tita br.: do 34. 75000 Tuzla, BiH, Tel.: (+387) 35 369 401, Fax: 369 405, e-mail: minbp@tk.kim.ba, website www.vladatk.gov.ba

P R A V I L N I K O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A

Tuzla, oktobar 2025. godine

Na osnovu člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 64/09) Ministrica za boračka pitanja Tuzlanskog kantona, donosi

P R A V I L N I K O ZAŠTITI OD POŽARA

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: pravilnik) utvrđuje se organizacija zaštite od požara i način njenog funkcionisanja u prostoru koje u svom radu koriste državni službenici i namještenici (u daljem tekstu: zaposlenik) Ministarstva za boračka pitanja Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: prostorije Ministarstva), mjere zaštite od požara koje se provode u prostorijama Ministarstva i unutrašnja kontrola nad provođenjem tih mjera, donošenje planova zaštite od požara, obaveze i odgovornosti državnog službenika koji je zadužen da se stara o provođenju mjera zaštite od požara, kao i ostalih zaposlenika Ministarstva u provođenju mjera zaštite od požara.

Član 2.

(Obaveza organizacije i provođenja zaštite od požara)

Zaštita od požara organizuje se i provodi u prostorijama Ministarstva u cilju spriječavanja pojave požara ili smanjivanje rizika od nastajanja požara, zaštite života i zdravlja zaposlenika, kao i smanjenja obima nastalih šteta po materijalna dobra.

II - MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I PLANOVI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 3.

(Pravni okvir zaštite od požara)

Zaštita od požara u prostorijama Ministarstva osigurava se kroz organizovanje i provođenje preventivnih i aktivnih (represivih) mjera zaštite od požara, u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu (u daljem tekstu: Zakon), podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona, tehničkim normativima iz oblasti zaštite od požara i ovim pravilnikom.

Član 4.

(Vrste mjera zaštite od požara)

(1) Preventivne mjere zaštite od požara su organizacijske, građevinske i tehničko-tehnološke mjere, koje smanjuju mogućnost za nastanak požara, a pri njegovom nastanku omogućavaju sigurnu evakuaciju ljudi i materijalnih dobara i sprečavaju njegovo širenje.

(2) Aktivne mjere zaštite od požara su sve tehničke mjere koje podrazumijevaju primjenu prenosnih aparata za gašenje početnog požara, vanjske i unutrašnje hidrantske mreže, električnih uređaja za rezervno snabdijevanje električnom energijom, kao i drugih instalacija, uređaja i opreme koji su u funkciji zaštite od požara.

Član 5.

(Vrste preventivnih mjera zaštite od požara)

Mjere zaštite od požara iz člana 4. stav (2) ovog pravilnika, organizuju se i provode u prostorijama Ministarstva, kao opće i posebne mjere zaštite od požara.

Član 6.

(Opće preventivne mjere zaštite od požara)

Opće preventivne mjere za zaštitu od požara u smislu ovog pravilnika su:

a) zabrana pušenja za zaposlenike,

- b) zabrana unošenja otvorene vatre, kao i upotreba alata koji varniči, užarenih predmeta i drugih izvora paljenja, u prostore sa povećanim požarnim rizikom. Upotreba otvorenog plamena prilikom određenih radova na svim drugim lokacijama, može se koristiti uz primjenu uobičajenih tehničkih mjera zaštite od požara.
- c) zabrana upotrebe električnih grijalica za potrebe dodatnog zagrijavanja kancelarijskih i drugih prostora, osim u slučaju izbacivanja sistema daljinskog grijanja;
- d) zabrana upotrebe električnih rešoa, osim za to utvrđenih prostora;
- e) zabrana drugih radnji ili postupaka koji bi mogli prouzrokovati požar (upotreba improvizovanih električnih instalacija ili opreme i slično);
- f) zabrana parikiranja vozila na prostore koji su predviđeni za vatrogasne puteve ili prilaze do prostorija Ministarstva;
- g) obaveza označavanja puteva evakuacije, odnosno "panik rasvjete" unutar prostorija Ministarstva i održavanje tih puteva prohodnim;
- h) obaveza isticanja brojeva telefona koji su važni za dojavu i gašenje požara na oglasnu ploču u prostorijama Ministarstva;
- i) obaveza isticanja odgovarajućih natpisa ili upozorenja o zabranjenim radnjama i postupcima zbog opasnosti od požara, na vidna i uočljiva mjesta u prostorijama Ministarstva;
- j) pregledi radnih prostora prije napuštanja radnog mjesta nakon radnog vremena, u cilju provjere da li su otklonjene sve eventualne opasnosti od nastajanja požara (isključeni svi potrošači električne energije i dr.) i
- k) druge opće preventivne mjere zaštite od požara, koje se eventualno utvrde u planu zaštite od požara za prostorije Ministarstva.

Član 7.

(Posebne preventivne mjere zaštite od požara)

Posebne preventivne mjere za zaštitu od požara, u smislu ovog pravilnika, su one mjere zaštite od požara, koje se utvrđuju za određene prostore sa specifičnim sadržajima i procesima rada u prostorijama Ministarstva, kao što su: arhiva, skladište-magacin u kojima se odlažu veće količine arhivskog i drugog zapaljivog materijala, i drugi prostori u kojima se upotrebljavaju ili skladište zapaljive i eksplozivne materije i sl.

Član 8.

(Plan zaštite od požara)

(1) Posebne mjere za zaštitu od požara za prostore iz člana 7. ovog pravilnika, kao i za druge prostore u kojima je prisutan povećan rizik od požara obzirom na namjenu prostora, prisutne zapaljive ili eksplozivne materije ili tehničko-tehnološki proces, bliže se utvrđuju u planu zaštite od požara koji se izrađuje u skladu sa zakonom i drugim podzakonskim propisima.

(2) Plan zaštite od požara iz stava (1) ovog člana, donosi se u cilju unaprijeđenja organizacije i funkcionisanja preventivnih i aktivnih (represivnih) mjera zaštite od požara, odnosno povećanja stepena zaštite i sigurnosti zaposlenika, kao i materijalnih dobara od požara u objektu.

Član 9.

(Akti o utvrđivanju preventivnih mjera)

(1) Akte za provođenje opće i posebne preventivne mjere zaštite od požara iz čl. 6. i 7. ovog pravilnika donosi Ministrica za boračka pitanja (u daljem tekstu: Ministrica), u formi naredbe, upozorenja ili pravila za postupanje zaposlenika, koja se obavezno postavljaju na vidna mjesta u prostorijama Ministarstva (na oglasne ploče ili odgovarajuća vidna mjesta u blizini radnih mjesta sa povećanim požarnim rizikom).

(2) Na svim radnim mjestima gdje postoji povećana opasnost od požara moraju se donijeti posebna pisana radna uputstva u kojima su opisane predviđene posebne mjere zaštite od požara.

(3) Naredbe, upozorenja ili pravila za postupanje zaposlenika iz stava (1) ovog člana prilažu se uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni dio.

III – UPOZNAVANJE ZAPOSLENIKA SA PROPISANIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 10.

(Upoznavanje zaposlenika sa pravilnikom)

Zaposlenici Ministarstva, u okviru stručnog osposobljavanja iz oblasti zaštite od požara koje se provodi u skladu sa članom 128. Zakona, dužni su upoznati se sa pitanjima koja su regulisana ovim pravilnikom, kao i planom zaštite od požara iz člana 8. ovog pravilnika, a posebno sa :

- a) izvorima opasnosti od pojava požara i eksplozija u prostorijama Ministarstva,
- b) preventivnim i aktivnim (represivnim) mjerama zaštite od požara iz člana 4. ovog pravilnika, koje se obavezno provode u prostorijama Ministarstva,
- c) provođenjem općih i posebnih preventivnih mjera zaštite od požara, koje su dužni provoditi zaposlenici u prostorima koje koriste u svom radu,
- d) postupcima i radnjama koje su zaposlenici dužni preduzeti u slučaju pojave požara,
- e) postupanjem po utvrđenim planovima za evakuaciju iz objekta,
- f) odgovornosti zaposlenika za neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara i
- g) drugim pitanjima od važnosti za oblast zaštite od požara.

Član 11.

(Periodični pregledi sistema)

Ministarstvo je dužno planirati i provoditi periodične preglede, kojim se provjerava ispravnost i funkcionalnost ugrađenih sistema aktivne zaštite od požara u prostorijama Ministarstva, u skladu sa Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona i tehničkim normativima koji se odnose na te sisteme.

Član 12.

(Planiranje i evidencije o pregledima)

Ministarstvo za svaku godinu izrađuje godišnji plan realizacije periodičnih pregleda, kojima se provjerava ispravnost i funkcionalnost ugrađenih sistema aktivne zaštite od požara u prostorijama Ministarstva i o tim pregledima vodi odgovarajuće evidencije.

IV - OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA

Član 13.

(Zaposlenik zadužen za provođenje zaštite od požara)

(1) Unutrašnju kontrolu nad provođenjem aktivnih mjera zaštite od požara iz člana 4. stav (2) ovog pravilnika, koje se odnose na primjenu sistema aktivne zaštite od požara, obavlja zaposlenik Ministarstva, koji je zadužen da se stara o provođenju zaštite od požara u prostorijama Ministarstva.

(2) Zaposlenik Ministarstva iz stava (1) ovog člana obavlja i sljedeće poslove:

- a) prati realizaciju svih mjera zaštite od požara, koje su utvrđene ovim pravilnikom i planom zaštite od požara za prostorije Ministarstva;
- b) priprema obuku za stručno osposobljavanje zaposlenika Ministarstva u oblasti zaštite od požara u skladu sa članom 17. stav (2) ovog pravilnika;
- c) priprema pravila za postupanje (radna uputstva) za radna mjesta na kojima se moraju provoditi posebne mjere zaštite od požara;
- d) utvrđuje i predlaže mjere za unapređenje zaštite od požara, kao i razradu postupaka i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanja požarnog rizika;
- e) priprema odobrenja za izvršavanje radova zavarivanja, rezanja i lemljenja na privremenim mjestima u prostorijama Ministarstva;
- f) pregleda i provjerava da li su zidni i vanjski hidranti, ručni i prenosni aparati za gašenje požara i druga oprema dostupni i propisno označeni, te da li su svi putevi evakuacije,

- kao i vatrogasni putevi, prolazi i pristupi za vatrogasne intervencije, slobodni i nezakrčeni;
- g) pregleda da li su na vidnim mjestima istaknuta odgovarajuća upozorenja i zabrane o opasnostima od požara ili eksplozija;
 - h) predlaže nabavku potrebne opreme i sredstva za gašenje početnog požara;
 - i) prati propise iz oblasti zaštite od požara i daje objašnjenja za njihovu praktičnu primjenu;
 - j) učestvuje u izradi internih i drugih akata iz oblasti zaštite od požara;
 - k) saraduje sa ovlaštenim pravnim licima i službama koje se bave djelatnostima zaštite od požara;
 - l) pismeno izvještava Ministricu za boračka pitanja Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministrica) o svim utvrđenim nedostacima u zaštiti od požara i predlaže potrebne mjere za otklanjanje tih nedostataka;
 - m) osigurava primjenu propisa o zaštiti od požara kod održavanja i rekonstrukcije objekata, prostora, uređaja i instalacija;
 - n) vodi odgovarajuće evidencije o provedenim mjerama zaštite od požara i
 - o) obavlja i druge poslove iz oblasti zaštite od požara u skladu sa Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakon i tehničkim normativima iz oblasti zaštite od požara.

Član 14.

(Način određivanja zaduženog lica)

Ministrica će Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva ili posebnim rješenjem, u skladu sa članom 128. stav (5) Zakona, utvrditi radno mjesto i opis poslova za zaposlenika iz člana 13. ovog pravilnika.

Član 15.

(Obaveze trećih lica za vrijeme boravka u prostorijama Ministarstva)

(1) Osobe koje su zaposlenici drugih pravnih lica, privrednih društava, organa uprave ili institucija, za vrijeme boravka u prostorijama Ministarstva, prilikom obavljanja određene aktivnosti ili poslova za potrebe Ministarstva, imaju obavezu provođenja propisanih mjera zaštite od požara, u skladu sa ovim pravilnikom i planom zaštite od požara koji se izrađuju za prostorije Ministarstva.

(2) Zaposlenik iz člana 13. ovog pravilnika, kao i drugi zaposlenici Ministarstva, dužni su upoznati osobe iz stava (1) ovog člana o obavezi provođenja svih propisanih mjera zaštite od požara, ukoliko te osobe postupaju suprotno propisanim mjerama zaštite od požara.

Član 16.

(Obaveze zaposlenika po naloženim mjerama)

Zaposlenici Ministarstva dužni su postupati po naredbama, upozorenjima ili pravilima zaštite od požara iz člana 9. ovog pravilnika, odnosno provoditi opće preventivne mjere zaštite od požara iz člana 6. ovog pravilnika, kao i posebne preventivne mjere zaštite od požara iz člana 7. ovog pravilnika, ukoliko se te mjere odnose na radno mjesto na koje su postavljeni ili ukoliko obavljaju određene aktivnosti u prostorima na koje se odnose te mjere.

Član 17.

(Obuka zaposlenika)

(1) Ministarstvo je dužno kontinuirano organizirati i provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.

(2) Obuka i osposobljavanje obuhvata upoznavanje zaposlenika sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mjera zaštite od požara utvrđenih u ovom pravilniku.

(3) Pored navedene obuke, obavezno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti obuku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenika prema posebnom programu obuke.

(4) Poslove stručnog osposobljavanja zaposlenika može da organizuje i provodi Ministarstvo ili da izvođenje te obuke povjeri pravnim licima, koja su registrirana za tu djelatnost i koja imaju ovlaštenje da ispunjavaju uslove za izvođenje obuke utvrđene u programu.

Član 18.

(Obaveze zaposlenika kod početnog požara)

(1) Zaposlenici Ministarstva dužni su učestvovati u gašenju početnog požara u prostorijama Ministarstva i spašavanju drugih zaposlenika i materijalnih dobara ugroženih požarom, na način utvrđen u planu zaštite od požara iz člana 8. ovog pravilnika, pod uslovom da nije ugrožena njihova lična bezbjednost.

(2) Ukoliko zaposlenik iz bezbjednosnih razloga nije u mogućnosti gasiti požar, dužan je na odgovarajući način izvršiti dojavu požara i/ili napustiti objekat postupajući po planu evakuacije.

(3) Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni zaposlenici dužni su organizovati gašenje nastalog požara, a posebno trebaju učiniti slijedeće:

- a) organizovati spasavanje eventualno ugroženih zaposlenika i drugih lica,
- b) organizovati evakuaciju iz ugrožene zone materijala od izuzetne vrijednosti i druge dokumentacije;
- c) obezbijediti isključenje struje u dotičnom objektu;
- d) zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore i druge otvore da se spriječi širenje požara i
- e) poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.

Član 19.

(Korištenje sredstava i opreme za gašenje početnog požara)

Zaposlenici Ministarstva dužni su koristiti opremu i sredstva za gašenje početnog požara, koja su raspoređena u prostorijama Ministarstva i predviđena za tu namjenu (aparati za gašenje početnog požara, hidranti) ili priručna sredstva za gašenje požara (posuda sa vodom, pamučna deka ili komad odjeće, pjesak, zemlja i slično.).

Član 20.

(Stručni ispit za određene zaposlenike)

Ukoliko zaposlenici Ministarstva, koji na određenim radnim mjestima u procesu rada rukuju sa zapaljivim, eksplozivnim i drugim opasnim materijama ili prevoze te materije, dužni su položiti odgovarajući stručni ispit, u skladu sa važećim propisima kojima se reguliše polaganje tih ispita.

Član 21.

(Odgovorna lica za zaštitu od požara u objektu Ministarstva)

(1) Za organizovanje, sprovođenje i unapređenje zaštite od požara u prostorijama Ministarstva, za njeno uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, svako u okviru svoje nadležnosti, odgovorni su:

- a) Ministrica i
 - b) odgovorno lice za poslove zaštite od požara.
- (2) Ministrica ima slijedeće zadatke, prava i odgovornosti u oblasti zaštite od požara:
- a) odgovorna je za organizovanje i obezbjeđenje uslova za sprovođenje zaštite od požara, te blagovremeno donošenje odgovarajućih pravilnika, elaborata i drugih akata iz oblasti zaštite od požara;
 - b) obustavlja rad ako prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije;
 - c) u slučaju izbijanja požara naređuje mobilizaciju svih zaposlenika i materijalno tehničke opreme radi uspješnog gašenja požara, te saraduje sa rukovodiocem akcije gašenja požara;
 - d) traži pomoć od drugih organizacija i organa u slučaju požara;
 - e) ima pravo udaljavati zaposlenike sa radnog mjesta ako je zatečen da vrši težu povredu radne obaveze iz oblasti zaštite od požara, te je obavezna pokrenuti disciplinski postupak protiv tog zaposlenika;

- f) u slučaju neposredne opasnosti od požara i eksplozije obavezna je preduzeti sve neophodne mjere da se te opasnosti otklone i
- g) ima pravo i obavezu rasporediti pojedine zaposlenike na druge poslove i zadatke u cilju otklanjanja neposredne opasnosti od požara i eksplozije, te narediti pojedinim radnicima da rade duže od radnog vremena sve dok se ta opasnost ne otkloni.

(3) Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti odgovornog lica za obavljanje poslova zaštite od požara su:

- a) organizacija, kontrola i sprovođenje mjera zaštite od požara;
- b) poznavanje organizacije rada Ministarstva, procesa rada i svih opasnosti od požara i eksplozije, te mjera za otklanjanje tih opasnosti;
- c) poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara;
- d) poznavanje i primjena opštih i drugih akata Ministarstva;
- e) izučavanje i analiziranje požarne opasnosti, te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje;
- f) vršenje pregleda svih prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti i kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara;
- g) poduzimanje mjera na organizovanju i sprovođenju obrazovanja i obučavanja zaposlenika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi, aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara;
- h) briga i obezbjeđenje potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara;
- i) poduzimanje mjera za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara;
- j) organizovanje periodičnog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti uređaja, instalacija, opreme i aparata za gašenje i dojavu požara te vođenje evidencije o tome i
- k) vođenje, sređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (pravilnici, programi, elaborati, uputstva, informacije, zapisnici, odluke), saradnja sa inspekcijskim organima iz oblasti zaštite od požara i organizovanje sprovođenja mjera koje su ovi organi naložili svojim rješenjima.

Član 22.

(Obaveze zaposlenika)

Zaposlenici u Ministarstva su posebno dužni:

- a) da se pridržavaju propisanih mjera zaštite od požara;
- b) da se obučavaju iz zaštite od požara i da se upoznaju sa opštim aktom o zaštiti od požara;
- c) da svaki kvar ili nedostatak na sredstvima za rad, uređajima i instalaciji odmah prijave odgovornom licu;
- d) da se pridržavaju svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara;
- e) da prije raspoređivanja na poslove ili radne zadatke budu upoznati sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje od požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- f) da usavršavaju svoja znanja iz oblasti zaštite od požara;
- g) da upozoravaju svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještavaju neposrednog rukovodioca;
- h) da neposrednom rukovodiocu odmah prijave svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje i
- i) da odmah pristupe gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima.

Član 23.

(Disciplinska odgovornost zaposlenika)

(1) Neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara i drugih obaveza iz člana 22. ovog pravilnika predstavlja povredu službene dužnosti, na osnovu koje Ministrica može pokrenuti disciplinsku odgovornost protiv zaposlenika koji je odgovoran za povredu službene dužnosti.

(2) Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se:

- a) izazivanje požara namjerno ili iz nehata,
- b) upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima,
- c) zloupotreba ili nenamjenska upotreba vatrogasnih aparata, sprava i opreme za gašenje požara, kao i njihovo namjerno oštećenje,
- d) neprijavlivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje početnih požara,
- e) ometanje akcije gašenja požara i spašavanja,
- f) zakrčavanje vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata, vatrogasnih sprava i opreme i razvoda električne energije i
- g) upotreba i držanje lakozapaljivih tečnosti i materija na zabranjenim mjestima.

V - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

(Planiranje finansijskih sredstava za zaštitu od požara)

Ministarstvo svake godine u okviru finansijskog plana i sredstava za obavljanje svoje redovne djelatnosti planira i osigurava finansijska sredstva potrebna za organizovanje, provođenje i unapređenje zaštite od požara za službene prostorije i zaposlena lica, predviđene Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 25.

(Stupanje na snagu i objava)

- (1) Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja.
- (2) Pravilnik će biti dostavljen svim zaposlenicima Ministarstva putem službenog e mail-a.
- (3) Pravilnik će biti objavljen na oglasnoj ploči Ministarstva i internet stranici Ministarstva.

Broj: 15/1-02-02942325
Tuzla, 01.10.2025. godine

MINISTRICA

Senada Dizdarević, dipl. pravnik